

Република Србија

АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ

ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

Број: 014-119-01-00032/2013-01

Датум: 13.12.2013.

Б е о г р а д

З А П И С Н И К
са састанка координационе радне групе
за унапређење рада државних институција

Састанак је одржан у петак 13.12.2013. године, у просторијама Агенције за борбу против корупције, Београд, Царице Милице 1.

Састанак је почео у 12:20 минута.

Састанку су присуствовали представници: Врховног Касационог суда Биљана Синановић, Народне скупштине Републике Србије Бранко Маринковић, Министарства просвете Јасмина Костадиновић, Министарства унутрашњих послова Жељко Бркић, Савета за борбу против корупције Јелисавета Василић, Вишег прекршајног суда Ана Ђуровић,, Прекршајног суда Душана Потезица, Републичког јавног тужилаштва Снежана Шекуларац, Комисије за акредитацију и проверу квалитета проф. Данијел Цвјетићанин, Републичке комисије за заштиту права у посупцима јавних набавки Игор Волаш, Управе за јавне набавке Борисав Кнежевић, Студентске конференције академија струковних студија Србије Небојша Андрејевић, Конференције универзитета проф. Владимир Бумбаширевић, Агенције за борбу против корупције проф. Божо Драшковић, проф. Евица Петровић и Зоран Стојиљковић и Владан Јоксимовић и Драгана Крунић.

Владан Јоксимовић, заменик директора Агенције за борбу против корупције отворио је састанак, поздравио присутне и дао уводне напомене у вези са темом састанка.

Објаснио је да ће радна група за унапређење рада државних институција бити неформална, без тенденције да узурпира надлежности других државних органа којима је у закону одређена надлежност учествовања у изради закона као чланови радних група при министарствима.

Напоменуо је на то да је основни циљ координационе радне групе да путем препорука помогне да се рад државних институција у просвети унапреди и да се путем препорука укаже на жаришне тачке и на тај начин поправи рад у оквиру постојећих законских прописа.

У вези са методологијом рада дао је предлог да се проблеми у раду институција у просвети поделе на основно, средње и високо образовање и да се на тај начин формулишу препоруке а следећи састанак координационе радне групе за унапређење рада институција у просвету предложио је да се одржи у другој половини јануара.

Затим је навео проблеме који су указани на претходним координационим састанцима, а који су наведени у записницима са тих састанака.

Као један од проблема навео је полагање студената у кабинету професора без присуства јавности, издавање у закуп просторија школа, поступак набавке уџбеника, поступак организовања екскурзија, компликован поступак одлучивања који ће уџбеник ући у систем просвете, испитна обавеза студента да купи искључиво књигу коју је написао професор код којег ће полагати усмени део испита, у раду Комисије за акредитацију и проверу квалитета влада арбитрност и самовоља, јавности нису позната имена рецензената, унутрашња организација у министарству просвете када се ради о комуникацији је лоша, неефикасност инспекцијских служби у просвети јер инспектори констатују пропуст у раду институције али не наложе мере за отклањање, затим поступак уписа деце у вртић, студената на основне студије итд.

Позвао је присутне представнике институција да свако из свог угла укаже на проблеме са којима се сусрео у раду а које нису већ наведене.

Предложио је да се сви проблеми повежу са плановима интегритета, који су сви државни органи а тиме и институције биле у обавези да доставе Агенцији.

Навео је да би можда било најбоље да се рад сваке појединачне институције анализира кроз планове интегритета а да на самом почетку сваки представник анализира проблеме који постоје у његовој институцији па се те анализе вежу за планове интегритета. На самом крају би се извршиле анализе планова интегритета са циљем да се сагледа да ли одговарају реалним проблемима који постоје у раду институције.

Предложио је да се на самом почетку учесници састанка догове о методологији рада, да ли ће се координациона радна група прво бавити предшколским, основним, средњим или високим образовањем.

Биљана Синановић, судија Врховног касационог суда поставила је питање да ли постоје очекивања од радне групе и ако постоје у којој форми ће се представити резултати рада радне групе. Предложила је да се донесе збирка препорука институција.

Владимир Бумбаширевић, председник Конференције универзитета Србије је замолио да се свим учесницима састанка пошаљу изводи из планова интегритета, јер како је навео сматра да су то кључна места на која би радна група требала да утиче у циљу смањења и спречавања различитих коруптивних радњи.

Драгана Крунић, шеф Одсека за планове интегритета Агенције за борбу против корупције предложила је да се из извода планова интегритета изведу системске препоруке.

Објаснила је да су у Србији први пут све јавне службе и државне институције имале обавезу да ураде планове интегритета 2012. године и да систем просвете према евиденцији Агенције има око 2000 институција. Даље је навела да је Агенција систем просвете поделила на министарство, универзитете, високошколске установе, средње и основне школе, предшколско, студентске центре и домове за децу, јер ризици односно провлеми нису исти у овим областима.

Објаснила је да је Агенција урадила нацрт планова итегритета у просвети са мапом ризика коју је послала свим институцијама са циљем да институција укаже на проблеме са којима се сусреће у раду, што је и урадило преко 1000 институција а Агенција тренутно сабира ризике које су институције препознале изнутра.

Напоменула је да је план интегритета институционални механизам који препознаје проблеме унутар институција и на тај начин ојачава институцију изнутра.

Владан Јоксимовић, заменик директора Агенције за борбу против корупције предложио је да се свим учесницима састанка пошаље анализа свих ризика на корупцију у просвети, на коју су указале и које су препознале институције а не да се шаљу појединачни планови интегритета.

Проф. Божо Драшковић, члан Одбора Агенције за борбу против корупције указао је на потребу утврђивања концепције рада координационе радне групе и предложио је да радна група прво утврди да ли постоје или не постоје одређени проблеми.

Навео је да ако чланови радне групе утврде да једна институција има проблем, координациона радна група предложи препоруку за решавање утврђеног проблема.

Предложио је да се утврдити да ли неко добија новчану накнаду за одређену коруптивну радњу или се ради о трговини утицаја и указао је присутнима на то да су проблеми који постоје у раду институција свима већ познати и с тим у вези поставио је питање ко пријављује а ко је санкционише утврђене коруптивне радње.

Изнео је мишљење да запослени нису спремни да указују на незаконите радње других запослених из колегијалних разлога.

Указао је на проблеме који постоје када се ради о организацији екскурзија, издавање школских сала у закуп, јер у јавности постоје сазнања да постоје уговори између директора школа и туристичких агенција.

Предложио је да радна група направи механизам који ће предупредити све проблеме који су наведени.

Навео је да када се ради о полагању последњег испита студента у кабинету професора постоји сумња да ли се он испитује коректно или постоји неки аранжман.

Обавестио је присутне да на факултетима и у школама постоји утврђена регулатива односна правила полагања испита али је поставио питање ко провера да ли се она поштују.

Када се ради о упису студената на факултет поставио је питање да ли професори могу да спремају кандидата за пријемни испит и да ли на тај начин кандидат који се спремао код професора има веће могућности за упис.

Владимир Бумбаширевић, председник Конференције универзитета Србије навео је да је на институцијама да санкционишу такве поступке. Као пример је навео медицински факултет на коме постоји припремна настава али се јутро пред полагање припремају питања, тако да ниједан професор не зна сва питања унапред.

Подсетио је да се оцена на испиту не састоји само из усменог дела, већ постоје и предиспитне обавезе студената.

Констатовао је да је обавезно присуство јавности приликом полагања усменог дела испита и да већ постоји велики број мера које спречавају злоупотребе. С тим у вези предложио је да се прегледају правилници и статуту факултета и позвао је

присутне да уколико постоје злоупотребе и незаконите радње укажу на конкретна имена.

Проф. Божо Драшковић, члан Одбора Агенције за борбу против корупције објаснио је циљ дискусије да се спречи корупција у просвети а не трансфер знања.

Поставио је питање да ли постоје случајеви да један наставник даје јединице ученицима а да други наставник тим ученицима држи приватне часове да би их спремио за двојку.

Затим је отворио питање корупције приликом избора у звање и указао на чињеницу да се не може сматрати нелегитиман избор у звање ако нико није вољан да да негативну ренцензију.

Такође је указао на проблем који постоји а то је да научни институти не образлажу негативне ставове. Наведени ставови се састоје из законских одредби а не образлажу се стручно и аргументовано.

Биљана Синановић, судија Врховног касационог суда поставила је питање да ли постоји право на жалбу на то решење.

Проф. Божо Драшковић, члан Одбора Агенције за борбу против корупције одговорио је да је проблем тај што се не указује шта је то са чим се не слаже.

Поставио је питање функционисања државног система када бира чланове органа управљања високошколских установа. Закључио је да они никада никоме не подносе извештај. Предложио је да се појача одговорност чланова.

Владимир Бумбаширевић, председник Конференције универзитета Србије указао је на проблем што држава не пошаље своје представнике.

Проф. Божо Драшковић, члан Одбора Агенције за борбу против корупције навео је да нико нема право да врши притисак на ренцензенте и да се мора заштити аутономија ренцензената када се ради о избору у звање.

Проф. Данијел Цветићанин, члан Комисије за акредитацију и вредновање квалитета навео је да код присутних постоји погрешан утисак да у поступку акредитације влада самовоља и тајност.

Изнео је мишљење да отварање нових контролних агенција отвара већу могућност корупције.

Указао је на то да тренутно постоји 12 стандарда који морају да буду испуњени у погледу студијских програма и 13 стандарда рада када се ради о високошколској установи.

Укратко је објаснио поступак акредитације и навео је да ренцензија на почетку процеса акредитације не мора да одражава крајње стање јер може да се измени у току поступка.

Додао је да име и презиме ренцензента треба да остане тајна за јавност због притисака и претњи којима су изложени. Навео је пример ренцензента који је добио батине приликом акредитације једног факултета, што није доказано у судском поступку.

Затим је истакао да Комисија изда акредитацију установи, која након добијања акредитације отвори још 30 одељења. Рад тих одељења је у надлежности Министарства које тренутно има 6 инспектора на 2000 студијских програма.

Поновио је став Комисије за акредитацију да имена ренцензената не би требало да буду позната јавности и да ако радна група одлучи другачије и у складу са тим изради препоруку истовремено одреди и одговорне колеге за последице које наступе.

Проф. Евица Петровић, члан Одбора Агенције за борбу против корупције напоменула је да је основни пролем неефикасна контрола од стране Министарства просвете, јер ниједан декан није спреман да буде кажњен ако га неко контролише.

Изнела је мишљење да више проблема постоји у основном и средњем образовању али да и на приватним факултетима и универзитетима постоје професори који су имали просек 6,00.

Посебно је напоменула да за контролу треба наћи адекватне инструменте да би се активирала.

Јасмина Костадиновић, шеф Одсека за правне послове и имовинско-правне послове Министарства просвете, науке и технолошког развоја поставила је питање да ли се на састанцима координационе радне групе говори о испуњењу стратегије и акционог плана или се смишљају нови планови.

У вези са проблемом издавања сала за физичко васпитање напоменула је да се тренутно иде на једносменску наставу, тако да ће сале бити слободне после подне а поступак издавања на коришћење је уређен подзаконским актима. Објаснила је да одлуку о изнајмљивању доноси школски одбор који онда упућује захтев Дирекцији за имовину која од Министарства просвете тражи мишљење да ли би се издавањем тог простора угрозила опрема, безбедност деце, настава итд.

Када се ради о екскурзијама навела је да је донето Упутство о спровођењу екскурзија које се спроводе од новца родитеља. Упутство је по мишљењу Управе за јавне набавке и Министарства финансија такво да је поступак уређен као поступак јавних набавки, чак и строже. Међутим, изменом подзаконског акта Министарство финансија третира родитељски новац за екскурзије као новац из буџета, што сигурно није.

Објаснила је да новац за екскурзије иде у буџет РС али да према Закону о буџетском систему школа има право да га користи до краја 2015. године у складу са наменом која је прописана Упутством.

Биљана Синановић, судија Врховног касационог суда поставила је питање да ли неко контролише та средства.

Јасмина Костадиновић, шеф Одсека за правне послове и имовинско-правне послове Министарства просвете, науке и технолошког развоја одговорила је да су школе посебна правна лица и да кроз финансијске извештаје Министарство финансија има увид у трошење тих средстава.

Зоран Стојиљковић, члан Одбора Агенције за борбу против корупције дао је предлог да се провери функционисање планова интегритета а да се чланови координационе радне групе поделе у две групе а да свака група уради одређену анализу. Навео је да је битно одредити рок за израду анализа.

Поставио је питање да ли ће радна група сваки пут на састанцима изнова да мапира и евидентира корупцију или ће да ради и нешто конкретно.

Предложио је да се уради анализа примљених представки, планова интегритета и истраживања и да се на основу свега наведеног израде препоруке.

Владан Јоксимовић, заменик председника Агенције за борбу против корупције поставио је питање да ли може да се нађе “најмањи заједнички садржалац за сва три нивоа образовања.

Драгана Крунић, шеф Одсека за планове интегритета Агенције за борбу против корупције подржала је предлог проф. Зорана Стојиљковића да се чланови поделе у групе и да свака група узме једну тему коју ће истраживати и анализирати а да су планови интегритета добра подлога за прописе, јер се ради о анализи институције изнутра.

Владан Јоксимовић, заменик председника Агенције за борбу против корупције поставио је питање да ли да радна група израђује етичка начела, кодекс понашања наставника, професора, родитеља, ученика и студената.

Проф. Данијел Цветићанин, члан Комисије за акредитацију и вредновање квалитета упозорио је да ће већ у марту бити постављено питање шта је координациона радна група урадила.

Предложио је члановима радне групе да размашљају у правцу смањења прописа, јер тренутно има пуно радних група а ствари се из дана у дан погоршавају.

Проф. Зоран Стојиљковић, члан Одбора Агенције за борбу против корупције предложио је да прва препорука буде да министар не може да прима министарску плату и плату на факултету.

На крају је закључено да се наредни састанака одржи у другој половини јануара 2014. године, а да почетком јануара Агенција свим учесницима достави Анализу ризика од корупције у просвети, као и да изради нацрт препорука које се односе на све нивое образовања.

Састанак је завршен у 14:00 часова.